

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 28 (2)

Izdan 1 novembra 1932.

PATENTNI SPIS BR. 9214

Lober Franz, trgovac, Augsburg, Nemačka.

Postupak za impregniranje sirovih koža, krzna i učinjenih koža.

Prijava od 10 marta 1931.

Važi od 1 decembra 1931.

Poznato je da su slabiji delovi koža, koje se upotrebljavaju za dobijanje učinjenih koža, ili i cele mršavije zbog bolesti ili drugih razloga nerazvijene, ili i degenerisane kože i iz njih dobivene učinjene kože od manje vrednosti, pri čemu opadanje vrednosti može da ide toliko daleko, da jedva mogu da se pokriju izdatci za šavljenje.

Predstojeći pronalazak pokazuje jedan put kako se mogu ovakvi delovi može ili ovakve kože bez znatnijih izdataka pretvoriti u kože od velike vrednosti, time što im se dodaju belančevine, koje im nedostaju.

Za dobijanje belančevine u obliku, koji je za ovo potreban, kože ili otpatci se čiste (pranjem, skidanjem dlake ili drugim potrebnim manipulacijama) a čišćeni i sušeni delovi podvrgavaju se jednoj opsežnoj hidrolizi, koja vodi čak do amino-kiseline. Rastvor dobivenih amino-kiselina stavlja se podesno raspodeljen na kože, t. j. ako ima naročitih mesta male vrednosti onda se rastvor četkom lamo utrlja, ako su cele kože loše, onda se one stavljaju u rastvor i u slučaju da je to potrebno tretiraju i u buretu za valjanje. Kože se na uobičajeni način šlave, pošto su primile rastvor odnosno amino-kiseline, koje se u njemu nalaze.

Može i tako da se postupi, da se kože prvo šlave, zatim dodaju amino-kiseline i naknadno šlave, a mogu se i zdrave kože učiniti gušćim (jačim) dodavajući im amino-kiseline u prethodnom ili naknadnom šavljenju.

Poznato je, da se za otežavanje koža upotrebljava tulkalo i drugi proizvodi, koji se dobiju razlaganjem neučinjenih koža. Ovi se postupci tehnički u osnovi razlikuju od predstojećeg pronalaska time, što je viskozitet rastvora koji upotrebljavaju kod ovih postupaka znatno veći, tako, da izgleda da je u opšte pitanje da li oni iole znatnije prodiru u neučinjenu kožu, mnogo je više verovatno, da nastaje neko fiksiranje u spoljašnjim slojevima i zbog toga su na ovaj način učinjene kože dobivene u tolikoj meri krte, da se ovi postupci jedva praktično upotrebljavaju.

U naučnom pogledu razlikuju se ovi postupci u toliko, što su tulkalo i glutin više polimerizovana tela, tako da se jasno razlikuju od amino-kiselina, koje se spravljaju po predstojećem postupku. U austrijskom patentu br. 43087 opisanom postupku izričito se pominju glutin i tulkalo kao takvi. U postupku američanskog patenta br. 1586964 (strana 52) izričito je naglašeno da se razlaganje ne sme izvoditi do amino-kiselina. I po britanskom patentu br. 320053, spravljaju se želatin alkalno-sulfidnom hidrolizom i upotrebljavaju. Da bi se potpuno isključila sumnja da su po američanskom i engleskom patentu pravljena tela različita od onih, koja se dobivaju po predstojećoj prijavi, nagrađena su dolična tela, a u saglasnosti sa literaturom, iz koje je poznato, da se pri razlaganju sa vodom pod pritiskom razlaganje ne ide do amino-kiselina, i sa navodima opisa bezuspešno pokušalo da se nagrade iz njih derivati, koji kristališu, dok se po ovoj

prijavi spravljena supstanca bez teškoća mogla da prevede u kristalinične bromove adicione proizvode. (Ovi imaju karakteristične tačke topljenja i mogu se iz razblaženog alkohola lako da prekrystalisu). I po postupku D. R. P.No. 486977 (Röhm und Haas) fermentacijom nagrađena tela jasno su okarakterisana, jer se u 20. redu naglašuje da se od ukupnog azota, kojeg ima 15%, ne više od 10% prevede u oblik koji se može formolom da titruje, dok se od azota, koji se nalazi u amino-kiselinama predstojećeg pronalaska mogu 33% da titruju sa formolom.

Radi se na sledeći način: da bi se dobio jedan što je moguće čistiji krajnji proizvod, otpatci pri štavljenju koža, koji se upotrebljavaju inače kao sirovina za izradu tutkala, prvo se sa oko 1% hlorovodoničnom kiselinom ispiraju od kreča pri trajnom doticanju sveže vode, na šta se hidrolizuje 5—6 sati sa sumpornom kiselinom sa uspravnim kondenzatorom, ceđenjem odvoji preostala mast, bez ostatka uklanja sumporna kiselina i preostale amino-kiseline ukuvavaju u vakuumu do približno 25°Bé stepeni.

Sako se dobija jedna mrka gusta masa

sa 16% azota, koja još pri jačem ukuvavanju postaje čvrsta.

Prinos u suvoj supstanci iznosi 12% u odnosu na prvobitno upotrebljenu, krečom tretiranu sirovinu za tutkalo. Pri sagorevanju ne preostaje nikakav ostatak. Prinos u masti okruglo 3%. Ove slobodne amino-kiseline dodaju se neučinjenoj koži, pošto su svi delovi, koji ne daju učinjenu kožu uklonjeni pre štavljenja ili već gotovim štavljenim kožama. Ovako prethodno spremljene kože sada se štave, odnosno definitivno opreme — u slučaju da su ranije već bile štavljene.

Patentni zahtev :

Postupak za impregniranje neučinjenih koža, krzna ili učinjenih koža, naznačen time, što se upotrebljavaju lako rastvorne amino-kiseline, koje se već na poznat način dobijaju iz neučinjenih koža, odnosno njihovih otpadaka hidrolizom pomoću kiselina, time što se sa razlaganjem ide dolje, dok azot, koji sadrži lako rastvorna suva supstanca ne iznosi 14—16% i da više od 10% ovog azota bude u obliku, koji se može da titruje sa formolom u ove upijene amino-kiseline učestvuju u štavljenju.